

МОЗ України
НУОЗ України імені П. Л. Шупика
**ПОЛОЖЕННЯ про порядок
затвердження індивідуального плану
наукової роботи здобувача наукового
ступеня доктора наук / доктора
філософії у НУОЗ України імені
П. Л. Шупика**

№ _____

м. Київ

ЗАТВЕРЖЕНО
Рішення вченої ради
НУОЗ України імені
П. Л. Шупика
Протокол 26.06.2024 № 6

Уведено в дію
Наказ НУОЗ України
імені П. Л. Шупика

27.06.2024 № 3010

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок вибору, обґрунтування та затвердження теми дисертації й індивідуального плану наукової роботи здобувачам наукового ступеня доктора філософії та доктора наук у НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

1.2. Затвердження індивідуального плану наукової роботи здобувачам наукового ступеня доктора наук та доктора філософії у НУОЗ України імені П. Л. Шупика здійснюється згідно з Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII та Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами).

1.3. Аспіранти і докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі та докторантурі.

1.4. Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог згідно із законодавством.

1.5. Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються здобувачем з його науковим керівником (керівниками) і після обговорення кафедрою, погоджується вченою радою факультету / інституту та затверджуються вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до закладу для підготовки в аспірантурі чи докторантурі. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення кафедрою.

1.6. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

1.7. Індивідуальний план роботи аспіранта – документ, що розробляється на основі освітньо-наукової програми та навчального плану і складається з: 1) індивідуального навчального плану та 2) індивідуального плану наукової роботи.

1.8. Індивідуальний навчальний план – складова частина Індивідуального плану роботи аспіранта, що встановлює: 1) порядок вивчення обов'язкових навчальних дисциплін і обраних аспірантом дисциплін вільного вибору, 2) складання контрольних заходів за результатами навчання з урахуванням особливостей навчального плану освітньо-наукової програми закладу вищої освіти, до якого зарахований аспірант, та програми академічної мобільності інших закладів вищої освіти (у рамках реалізації права на академічну мобільність).

1.9. Індивідуальний план наукової роботи аспіранта / докторанта – документ, де визначено тему дисертаційної роботи, форму і періодичність проміжної атестації, обсяг і графік наукової роботи, націленої на забезпечення вимог до наукової кваліфікації здобувача (публікації, конференції тощо).

1.10. Аспірант / докторант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням зі своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.

1.11. Індивідуальний план роботи аспіранта / докторанта є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи. Невиконання індивідуального плану аспіранта (докторанта) або порушення строків виконання індивідуального плану аспіранта (докторанта) без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика рішення про відрахування аспіранта або докторанта.

2. Вимоги до підготовки обґрунтування теми дисертаційного дослідження

Короткий огляд основних наукових робіт, які є найбільш наближеними до тематики дослідження, повинен містити виклад того, що зроблено науковцями у проведених дослідженнях, а також, що планується зробити в даному дисертаційному дослідженні.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукового завдання) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, що є актуальними для вітчизняної науки та практики, а також світової, особливо на користь України. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання. Поряд з науковою новизною – це основна вимога до дисертації. Вона не є чисто формальною і передбачає співвіднесення теми дисертації з поточним станом та потребами науки. Обґрунтування актуальності наводиться у вступі дисертації. Воно повинно відповідати певним вимогам: здобувач повинен коротко показати причини звернення саме до цієї тематики саме зараз, по-друге, потрібно показати актуальність звернення до обраної теми стосовно до поточного стану та потреб науки.

Мета дослідження має співвідноситися з об'єктом і предметом дослідження і не формулюватися ширше за предмет. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Завдання дослідження. При формулюванні завдань не потрібно захоплюватися їх кількісним переліком, важливо виділяти такі завдання, які дозволять здобувачеві обґрунтувати нові та удосконалені наукові розробки та пропозиції. Не доцільно ставити завданням розробку методичних матеріалів чи рекомендацій. Уникати збігу в формулюванні мети і завдання дослідження. Не коректно формулювати перше завдання дослідження на зразок: «Вивчити стан проблеми у сучасній теорії та практиці», оскільки це є першим етапом будь-якого дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та обране для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дисертанта, оскільки предмет дослідження визначає тему дисертаційної праці, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Перераховуються заплановані до використання наукові методи дослідження та змістовно відзначається, що саме буде досліджуватись кожним методом; обґрунтовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків.

Наукова новизна отриманих результатів – це те, що дає автору дисертації право на використання терміну «вперше», що може означати відсутність подібних результатів в інших авторів. Новизна не вказує на те, що вся ця робота з самого початку і до кінця складається з ніким раніше не сформульованих положень, понять, яких раніше не існувало в науковому обігу. Стосовно до кандидатської, новизною можуть бути окремі «елементи новизни», а саме: введення у науковий обіг нових формулювань, використання нової методики, проведений самостійно експеримент, випробування, соціологічне дослідження тощо. Усі наукові положення з урахуванням рівня новизни, досягнення якого очікується, мають стати теоретичною основою (фундаментом) вирішеного в дисертації наукового завдання або наукової проблеми. Насамперед за це здобувачеві присуджується науковий ступінь.

Практична значущість дисертації визначається характером самого дослідження. Так, якщо дисертація матиме методологічний характер, то її практична значущість може бути виявлена в публікаціях основних результатів дисертації (в статтях, монографії, матеріалах наукових конференцій, авторських свідоцтвах, актах впровадження, використанні результатів у освітньому процесі закладу вищої освіти і т.д.). Якщо ж дисертація матиме методичний характер, то в цьому випадку її практична значущість може бути виявлена, наприклад, в наявності унікального експерименту, в застосуванні нових методів дослідження. У дисертації, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання очікуваних результатів досліджень або рекомендації щодо їх

використання, а в дисертації, що має прикладне значення, – відомості про практичне застосування очікуваних результатів або рекомендації як їх використати.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами – коротко вказують зв'язок вибраного напряму досліджень з планами кафедри, факультету, університету, де буде виконуватись робота, а також з галузевими, державними стратегічними програмами розвитку, міждержавними угодами з проведення спільних наукових проєктів, а також міжнародними програмами ФАО, ООН та ін.

Література: докладається список літератури, яку використано при написанні обґрунтування вибраної теми. Щоб вибрати і обґрунтувати тему дослідження необхідно опрацювати якомога більш повний список літератури. При цьому користуємося електронними і звичайними каталогами, реферативними журналами, авторефератами, дисертаціями, збірниками наукових праць, періодичними виданнями, бібліографічними покажчиками, пристатейними й прикнижними списками літератури, Інтернетом та іншими джерелами.

3. Підготовка і обговорення індивідуального плану наукової роботи на засіданні кафедри

3.1. Аспірант / докторант / здобувач спільно з науковим керівником / консультантом обирає і формулює тему дисертаційного дослідження, визначає зміст і терміни виконання індивідуального плану наукової роботи, базу для проведення наукового дослідження, а також готує до розгляду на засіданні кафедри, за якою закріплений, **загальну характеристику дисертації** (додаток 1).

3.2. Проводиться засідання кафедри, під час якого здобувачем викладаються основні положення загальної характеристики дисертації з обґрунтуванням вибору теми дисертації, та обговорюється індивідуальний план наукової роботи науковими, науково-педагогічними працівниками кафедри.

3.3. Приймається рішення кафедри про затвердження теми дисертації та індивідуального плану наукової роботи аспіранта / докторанта (додаток 2).

3.4. Проводиться розгляд матеріалів запланованого дослідження на засіданні експертної проблемної комісії і готується висновок ЕПК щодо обґрунтованість теми дисертаційного дослідження, що планується, наукову новизну та практичне значення, очікувані результати, достатність визначених матеріалів та відповідність обраних методів дослідження меті і поставленим завданням, доцільність виконання дослідження, рекомендації вченій раді НУОЗ України імені П. Л. Шупика щодо затвердження індивідуального плану наукової роботи. (додаток 3);

3.5. Проводиться метрологічна експертиза та готується висновок **метролога** про перелік засобів вимірювальної техніки, що використовуватиметься при виконанні дисертаційної роботи (додаток 4) у випадку використання під час виконання дослідження засобів вимірювальної техніки;

3.6. Проводиться етична експертиза запланованого дослідження і готується висновок комісії з етики та академічної доброчесності НУОЗ України імені П. Л. Шупика про те, що дослідження буде виконано з урахуванням існуючих біоетичних норм та наукових стандартів щодо проведення клінічних та експериментальних досліджень із залученням пацієнтів та лабораторних тварин. Висновок зберігається в особовій справі здобувача у відділі аспірантури та докторантури.

3.7. Сформовану справу здобувача разом з **заповненим індивідуальним планом** (2 екземпляри) (додаток 5) для затвердження індивідуального плану наукової роботи здобувач передає голові вченої інституту / факультету до розгляду вченою радою інституту / факультету з метою погодження на засіданні вченої ради.

3.8. Справа подається в окремій папці, на обкладинці розміщується титульна сторінка, яка оформлюється згідно з додатком 6, а на звороті обкладинки - перелік поданих документів, оформлений згідно з додатком 7, крім витягу з протоколу засідання вченої ради інституту / факультету.

4. Погодження індивідуального плану наукової роботи на засіданні вченої ради інституту / факультету

4.1. Уповноважена особа вченої ради інституту / факультету перевіряє наявність зазначених у розділі 5 документів, правильність заповнення індивідуального плану наукової роботи та інших представлених документів і подає їх голові вченої ради інституту / факультету до засідання.

4.2. Проводиться засідання вченої ради інституту / факультету, під час якого членами вченої ради інституту / факультету обговорюється індивідуальний план наукової роботи та інші представлені документи, необхідні для його погодження.

4.3. Приймається рішення вченої ради інституту / факультету щодо погодження індивідуального плану наукової роботи та надання рекомендації до затвердження індивідуального плану наукової роботи здобувача наукового ступеня доктора наук / доктора філософії вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика та оформлюється протоколом.

4.4. Витяг з протоколу засідання вченої ради інституту / факультету додається до документів для затвердження індивідуального плану наукової роботи здобувача наукового ступеня доктора наук / доктора філософії.

4.5. Сформовану справу здобувача, яка містить індивідуальний план наукової роботи здобувача наукового ступеня разом з іншими документами, необхідними для затвердження, уповноважена особа вченої ради інституту / факультету подає ученому секретарю НУОЗ України імені П. Л. Шупика не пізніше ніж за сім робочих днів до засідання вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика для включення в порядок денний засідань вченої ради.

5. Затвердження індивідуального плану наукової роботи вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика

5.1. Учений секретар НУОЗ України імені П. Л. Шупика, на підставі витягу з протоколу засідання вченої ради інституту / факультету, за погодженням голови вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика та заступників голови, вносить питання про розгляд індивідуального плану наукової роботи здобувача наукового ступеня доктора наук / доктора філософії, до порядку денного засідання вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

5.2. Вчена рада НУОЗ України імені П. Л. Шупика розглядає індивідуальний план наукової роботи здобувача наукового ступеня та з урахуванням рекомендацій вченої ради інституту / факультету приймає рішення про затвердження індивідуального плану наукової роботи здобувача наукового ступеня шляхом відкритого голосування.

5.3. Витяг з протоколу засідання вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика з рішенням про затвердження індивідуального плану наукової роботи здобувача наукового ступеня доктора наук / доктора філософії разом з матеріалами, поданими на розгляд надається ученим секретарем НУОЗ України імені П. Л. Шупика протягом п'яти робочих днів після введення в дію рішень вченої ради наказом ректора відділу аспірантури та докторантури та долучається до особової справи здобувача.

5.4. Копія витягу з протоколу засідання вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика з рішенням про затвердження індивідуального плану наукової роботи ученим секретарем НУОЗ України імені П. Л. Шупика надається здобувачу.

6. Додаткові вимоги щодо забезпечення дотримання академічної доброчесності та етики наукових досліджень

6.1. Протягом одного місяця, після затвердження індивідуального плану наукової роботи здобувач зобов'язаний звернутись до відділу організації науково-дослідної та патентної діяльності з метою включення його в список співвиконавців кафедральної НДР та для отримання номеру державної реєстрації шляхом заповнення індивідуальної картки співвиконавця теми, або індивідуальної реєстрації дисертаційної роботи у разі неможливості прив'язки дисертації до кафедральної теми. Підставою для проведення державної реєстрації та обліку розпочатих НДР є комплект оформлених згідно з вимогами реєстраційних, облікових та інформаційних документів. Копію реєстраційної картки НДР здобувач надає у відділ аспірантури та докторантури.

7. Прикінцеві положення

7.1 Вимоги цього Положення обов'язкові для виконання всіма учасниками освітнього процесу НУОЗ України імені П. Л. Шупика .

7.2 Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на посадових осіб НУОЗ України імені П. Л. Шупика відповідно до їх функціональних обов'язків.

7.3 Порядок реалізації окремих пунктів Положення може бути визначено окремими положеннями, що стосуються відповідного напряму освітньої діяльності НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

9.4 Це Положення затверджується вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика і вводиться в дію наказом НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

9.5 Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

9.6 Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

**Завідувач відділу аспірантури
та докторантури**

Наталія СЕРЬОГІНА

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Юрій ВДОВИЧЕНКО

Проректор з наукової роботи

Наталія САВИЧУК

Учений секретар НУОЗ України
імені П. Л. Шупика

Тетяна БУХАНОВСЬКА

Начальник юридичного відділу

Тетяна ВОЗНЮК